

УДК 070.1.82 – (477.81) «1940–2015»

ОСОБЛИВОСТІ ЖАНРОВО-ТЕМАТИЧНОЇ СТРУКТУРИ ПРЕСИ РІВНЕНСЬКОГО РЕГІОНУ 1940–2015 РР.

ПОТАПОВА Антоніна,

аспірант,

Приватний вищий навчальний заклад «Міжнародний економіко-гуманітарний університет імені академіка Степана Дем'янчука», вул. С. Дем'янчука, 4, м. Рівне, 33027, Україна, e-mail: potapovat1989@ukr.net

У статті досліджуються тематичні особливості та різновиди жанрів регіональної преси на матеріалах рівненської радянської газети «Червоний прапор», із 90-х років ХХ ст. трансформованої в обласне видання «Вільне слово». Значну увагу приділено вивченню функціональних властивостей та завдань газети, які стояли перед нею впродовж зазначеного періоду. Вивчено істотні трансформації, що відбулися з виданням під впливом суспільно-політичних процесів у різні історичні етапи. Здійснено порівняльний аналіз тематико-жанрової структури газети в історико-типологічному та функціональному аспектах: за радянських часів (1939–1990 рр.) та незалежної України (1991–2015 рр.).

Ключові слова: жанрово-тематична структура видання, регіональна преса, радянські газети, сучасні регіональні періодичні видання.

Вступ. Формування жанрової та тематичної палітри періодичного видання – процес складний та історично зумовлений. Розвиток тематико-жанрової структури часто відбувається під егідою суспільних, політичних, економічних умов, історичних баталій доби, за часів якої функціонує періодичне видання. Останні два етапи розвитку України – радянський та сучасний період, що розпочався із процесу становлення у 90-ті роки незалежності, – яскраво свідчать про це. Радянська преса змушена була діяти за умов монопартійності, високої ідейності, масовості, сучасна ж українська, навпаки, розвивається в демократичному та плюралістичному середовищі. Такі суспільно-історичні умови не могли не вплинути на мас-медіа. Під дією цих процесів сформувалися різні моделі ЗМІ із полярно протилежними системами жанрів та тематикою.

Актуальність теми дослідження полягає в тому, що регіональна преса завжди була й залишається важливим засобом інформації на локальному рівні, адже, основні її функції – бути джерелом місцевих новин, соціального управління. Преса регіону поряд із іншими ЗМІ належить до інститутів соціального інформування, що «одночасно є інститутами виховання політичної культури, економічного мислення, які використовуються владними структурами в інтересах задоволення потреб суспільства, суспільного прогресу» [7, с. 76]. Але на окремих етапах місцева преса сприймалася джерелом не лише інформації, а й маніпулювання. Радянська влада перетворила друковані ЗМІ в підконтрольний їй орган. Як вважає В. Карпенко: «Одна з найхарактерніших рис тоталітаризму – абсолютний контроль суспільної свідомості. Оскільки засоби масової інформації (раніше друковані, а потім й електронні) завжди були найефективнішим інструментом впливу на громадську думку, то вони насамперед підлягали контролю» [3, с. 86]. Установлення жорсткого партійного контролю призвело до збіднення змісту преси. Газетні сторінки заповнювалися одноманітними матеріалами (постановами партійних органів та іншою обов'язковою інформацією) [4]. Тематико-жанрова структура регіональних компартійних газет відповідала комуністичній ідеології й сприяла впровадженню партійною верхівкою стереотипів у громадську свідомість.

Із відновленням в Україні незалежності поряд із національними друкованими ЗМІ місцева періодика поступово трансформується в опозиційну до радянської вла-

© Потапова А., 2015

ди силу. Збагачується не лише її зміст, а й змінюється роль у суспільстві. Регіональна періодика не просто звільнилася від тотального контролю, вона стає на шлях боротьби за демократію.

Отже, регіональна преса – це засіб комунікації носіїв різних культур та поколінь, «свідок» суспільно-політичних реалій, який, висвітлюючи різноманітне життя регіону, області, міста, допомагає відтворити хронологію подій, дає їм пояснення, тобто є передусім цінним історичним джерелом, що потребує детального наукового вивчення.

Мета роботи – дослідити та порівняти тематичні та жанрові особливості комуністичної та сучасної місцевої преси Рівненської області на прикладі видань «Червоний прапор» та «Вільне слово».

Завдання дослідження: зробити порівняльний аналіз жанрового та тематичного наповнення регіональних газет Рівненщини «Червоний прапор» та «Вільне слово» у різні історичні етапи: за часів СРСР (1939–1990 рр.), другий – за часів незалежної України (1991–2015 рр.); визначити як історичні умови обох періодів, вплинули на формування своєрідних жанрово-тематичних структур у газетах.

Об’єктом наукової роботи є сучасне регіональне періодичне видання Рівненської області «Вільне слово» та радянська газета «Червоний прапор». *Предмет дослідження* – тематико-жанрове наповнення зазначених видань.

Методи дослідження. Під час розв’язання наукового завдання застосовані компаративний та структурний методи для аналізу тематики, жанрових різновидів газетних публікацій. Історико-хронологічний метод дав можливість оцінити умови функціонування регіональної преси в різні історичні етапи. Аналітично-порівняльний метод використано для зіставлення змісту, стилів газетних матеріалів газети «Червоний прапор» та «Вільне слово».

Жанрове наповнення та тематична специфіка як радянської, так і сучасної регіональної періодики неодноразово була предметом дослідження у вітчизняній журналістській науці. Вивченню прикладних особливостей регіональної періодики особливу увагу приділяли, зокрема, О. Довженко, М. Василенко, А. Левченко, М. Недопитанський, Є. Максимчук та ін. У своїх наукових працях вони висвітлювали цю проблему в контексті розвитку української журналістики в цілому або предметом дослідження ставала місцева преса окремих регіонів України.

Наукова новизна дослідження в тому, що вперше здійснено порівняльний аналіз жанрово-тематичної структури регіональної преси Рівненщини в історичному аспекті, яка досі не була об’єктом спеціального комплексного наукового дослідження.

Результати й обговорення. Тематичне та жанрове наповнення газети є найголовнішими компонентами у функціональному контексті медіа. Адже «якщо газета має стійку тематичну та жанрову композицію, то у реципієнта виробляється своєрідна модель очікування, що сприяє кращому розумінню матеріалу, знаходженню потрібної інформації у звичному місці» [10].

Тематично-жанрова структура регіональних видань будується безпосередньо на потоці місцевої, вітчизняної та інформації з-за кордону. Проте в різні історичні етапи змінюються підходи щодо її висвітлення. Так, жанрово-тематична палітра радянської регіональної періодики, зокрема 40–80-х рр. минулого століття, характеризується специфічною манерою та стилем подачі редакцією друкованого органу журналістських матеріалів. Як свідчать публікації регіонального рівненського видання «Червоний прапор» (із 1991 р. «Вільне слово»), усі публікації за тематичним спрямуванням були націлені на виховання трудящих та молоді, а жанри та тематика відповідно «розвивалися у тісному зв’язку з формуванням ідейно-тематичного комплексу відповідно до суспільних реалій і завдань комуністичного виховання молоді: ідейно-теоретичного, трудового морального, військово-патріотичного, інтернаціонального, естетичного, правового, фізичного, виховання у комсомольців дисци-

пліни і свідомості», як зазначає М. Дяченко [1]. Потрібно зауважити, що практично кожне десятиліття другої половини ХХ ст. вносило свої корективи до жанрової системи та тематичної палітри регіональної періодики Рівненщини, про що свідчать публікації «Червоного прапора».

«Червоний прапор» створений у 1939 р. як друкований орган Рівненського обкому і міському партії (із 1940 р. газета стає її органом Рівненського облвиконкому). Хоч керівництво обласної партійної організації говорило про необхідність більше писати про місцеве життя, перед колективом газети відразу було поставлене завдання «ліквідувати безсистемність у друкуванні пропаганди марксизму-ленізму, зосередивши більше уваги післяжовтневому періоду історії партії, друкувати теоретичні матеріали, консультації з окремих класичних творів марксизму-ленізму, філософії, політичній економіці, з історії народів СРСР, природознавства». Журналісти газети виконували функції пропагандистів марксизму-ленізму, що й позначилося на характері подачі інформації. Лише за 9 місяців із дня виходу першого номера в газеті надруковано 95 пропагандистських статей на різні теми, під рубриками на зразок «Консультації», «Філософські попередники марксизму» тощо [6].

Щорічно редакція готувала Рівненському обкому партії довідку про дієвість своїх виступів. На сторінках газети друкувалися «рейдові» матеріали під рубриками «Після критики», «Після виступу «Червоного прапора», «Рейд «Червоного прапора»» («Не організують догляду за озимом». – ЧП. – 1950. – 26 листоп., «Факти підтвердилися». – ЧП. – 1970. – 19 червн.).

Ще з першого дня заснування «Червоний прапор» залишався типовим часописом тих часів, який піддавався жорсткій цензурі, бо «жоден номер не обходився без портретів вождів радянського народу, газета була «правильна», офіційна, стоталіризована» [6]. Що газета є офіціозом радянської системи найбільш відчувається з приходом Й. Сталіна до влади. «Червоний прапор» у кожному номері прославляв вождя комунізму («Товариш Сталін – творець народного щастя» . – ЧП. – 1950. – 17 груд., «За великого Сталіна, за комунізм!» . – ЧП. – 1950. – 26 груд.). На сторінках газети доповідали у формі рапортів Й. Сталіну про виконання державних планів.

«Червоний прапор» здебільшого висвітлював як регіональні новини, так і події в Україні, республіках СРСР, а також за кордоном у дусі пропаганди комуністичного устрою. Зарубіжна тематика з'являється під рубрикою «З усіх континентів», «За рубежем», однак у контексті жорсткої критики життя капіталістичного суспільства. Газета була насиченою компартійною тематикою: звітами та постановами засідань компартії, даними про результати соціалістичних змагань, виконання планів у республіках СРСР тощо. На першій шпальті газети друкували передові статті про важливість комунізму-ленізму на зразок «Велика перетворююча сила ленізму» («Червоний прапор». – 1970. – 25 січ.), «Велика життєва сила Ленізму» («Червоний прапор». – 1970. – 22 квіт.) тощо.

Щодо подій у регіоні, то видання здебільшого писало про становлення колгоспів, підготовку весняної посівної компанії, збір та рекорди по вирощенню зернових та інших сільськогосподарських культур, відкриття нових шкіл, бібліотек, підвищення в області якості продукції та будівництва. Місцеві новини з'являються під рубриками на кшталт «На полях області», «Сільські вісті», «Щоденник змагань» («Посіяли за три доби». – ЧП. – 1980. – 5 квіт., «Перші у змаганні». – ЧП. – 1970. – 23 січ.). Найчастіше газета зверталася до політичної, економічної, військової, соціальної та культурної тематики.

Найпоширенішими в газеті з жанрів були замітка, кореспонденція, аналітична та передова стаття, звіт, «процвітав» жанр листа, тому що «в газеті завжди вважали, що її авторитет перебуває у прямиї залежності від того, скільки листів трудящих вона одержує і як на них відгукується» [6]. Друкувалися під рубриками «Лист до редакції», «Лист у номер». Колектив видання завжди відгукувався на резонансні

поштові звернення читачів під рубрикою «Хоч лист і не надруковано», якщо лист навіть не публікувався.

У 60–70-ті роки «Червоний прапор» залишався ще політично заангажованим, проте відчувалися позитивні зрушення. Тематика практично лишалася незмінною. Але в газеті змінюється жанрова палітра. Сторінки видання поповнюються інформаційними жанрами – інтерв'ю та репортажами, популярними стають художньо-публіцистичні публікації (фейлетон, зарисовка, памфлет), центральне місце серед яких займали нариси, у яких журналісти згадують про героїзм і мужність рівнян – Героїв Радянського Союзу. Рубрики, під якими друкувалися ці матеріали, найчастіше мали назву «Нарис», «Фейлетон», «Сатиричним пером» та ін.

Видання активно «працює» над вихованням молоді у героїчно-патріотичному дусі. У «Червоному прапорі» постійними є рубрики «Партійне життя», «Комуністи і час», «Естафета» – комсомольсько-молодіжна сторінка, під якими публікуються такі прикметні статті: «Бойові завдання комсомолу» («Червоний прапор». – 1960. – 5 лют.), «Виховуємо вихователів» («Червоний прапор». – 1970. – 14 берез.). За таку роботу в 1979 р. газету нагороджено орденом Дружби народів.

Із появою телебачення «Червоний прапор» регулярно друкує програму телепередач. На останій сторінці постійними є рубрики «Погода», «Реклама, об'яви», «Кіно», «Театр», де висвітлювалася інформація місцевого значення.

У 80-ті рр. газета не змінює своєї тематики, постійними є такі рубрики, як: «Економічний огляд», «Резонанс», «На теми моралі», «Закон і ми» тощо. Сторінки газети поповнюються матеріалами розважально-гумористичного спрямування, про що свідчать рубрики «Шалантух», «Сатира і гумор», «Огляд віршів» тощо.

У період «перебудови» часопис друкував матеріали, які «доносили до читача строкате, неоднозначне, складне розмаїття подій і явищ, що відбувались навколо, намагались допомогти йому осмислити їх, виробити до них правильне ставлення».

У 1989 р. за газетними публікаціями відчувався початок змін, що призвели до переходу від тоталітарного до демократичного суспільства. Газета почала по-іншому висвітлювати поточні події. Журналісти освітлювали участь рівнян у Всеукраїнському референдумі, розповідали про погіршення економічної ситуації в області, ринкові перетворення в економіці, зі шпальт газети пролунали такі нові поняття, як «приватизація» та «іноземні інвестиції». Часопис починає писати про виникнення в області організацій національно-демократичного спрямування, адже замовчувати такі події було вже неможливо [6].

У газеті почали з'являтися публікації, в яких журналісти намагалися дати максимальне висвітлення культури й побуту народу, його настроїв, тривог та сподівань напередодні незалежності. На початку 1991 р. партійне керівництво заборонило вихід газети «Червоний прапор», тому що «редакторська політика, йшла врозріз із офіційно проголошеною політикою партії, суперечила їй, але мала в населення значно більше прихильників, про що свідчить стабільність тиражу й високий рівень газетних публікацій» (станом на 1990 р. передплата газети «Червоний прапор» становила 55 тис. примірників, а часопис друкувався 5 разів на тиждень (крім неділі та понеділка)). Після нетривалої перерви з грудня 1991 року «Червоний прапор» починає виходити в області під назвою «Вільне слово» [2].

Із приходом незалежності на територію нашої держави «Червоний прапор» перетворюється на сучасну газету з типовою моделлю, що відповідає новим економічним умовам газетного ринку. Разом зі змінами влади відбувається зміна самої концепції видання. Комуністичний слоган «Пролетарі всіх країн, єднайтеся!» зникає з видання. З офіційного друкованого органу Рівненського облвиконкому «Червоний прапор» перетворюється на громадсько-політичну газету. Змінюється й сам «настрій» періодичного видання. Якщо в радянські роки газета наповнювалася критичними та пропагандистськими публікаціями, рапортами, що друкувалися для виявлення та

усунення недоліків, які суперечили системі виховання «трудящих» та підтримки комуністичних ідей, то в незалежній Україні «Вільне слово» змінює стиль матеріалів. Газета стає ближчою до народу, з'являються матеріали суспільної проблематики, майже відсутніми за радянського періоду. Зароджуються рубрики «Долі людські», «Житейські історії», «На перехресті доль».

Значно розширюється тематичний спектр. «Червоний прапор» здебільшого друкував публікації на обмежені теми: виступи партійних вождів, розвиток сільського господарства, виховання справжніх комуністів тощо. Згодом «Вільне слово» висвітлює питання економіки, політики, суспільної сфери краю у вільній від партії формі. Зникає зі сторінок специфічна радянська лексика.

Звільнення часопису від радянської диктатури сприяло висвітленню ним більш приватніших та раніше заборонених тем. На противагу рубриці «Атеїстичні теми» в «Червоному прапорі» у «Вільному слові» зароджується рубрика «Духовність». Критичні виступи щодо проблем суспільно-політичного життя публікуються під рубрикою «Злободенна тема». Медіа стає розкутішим, значна частина інформації – розважальна. Тепер «Вільне слово» виконує не лише інформативну, а й інтерактивну функцію. Про це свідчить тематична сторінка «Калейдоскоп», де друкуються гороскопи, гумор, поезія тощо. «Вільне слово» поступово стає схожим на масову періодику. Такі процеси стали природними для ЗМІ з радянським минулим, що продовжували своє існування після 1991 р. Як стверджує дослідник В. Кулик, «у газетах, як і в мас-медіях інших типів, пострадянські часи ознаменувалися зростанням різноманітності матеріалів, їх розважальності та інтересу до приватного життя» [5].

Зміна моделі «Вільного слова» позначилася й на жанровій структурі газети. Основними групами, що домінують у тижневику – інформаційні та аналітичні матеріали. Проте всередині жанрових форм відбувається конвергентність (зближення). З'являються «відповідно до змісту, функцій і мети комунікативної ситуації нові різновиди жанрів» [9, с. 62]. У кінці 90-х популярними стають такі з них, як рейтинги, життєві історії, прогнози, тобто повідомлення з елементами сенсаційності. Проте надмірна кількість подібних матеріалів витіснила зі шпальт газети художньо-публіцистичну групу. Лише іноді можна натрапити на замальовку («Тихіше їдеш» – ВС. – 1998. – 2 верес., «Даруйте гарний настрій людям» – ВС. – 2012. – 31 січн.). Цієї ж думки й О. Максимчук: «В 90-ті рр. ХХ ст. відбулися зміни в жанровій системі, які вплинули на кожен жанр окремо. В цей час «переглянуто» жанрові межі, що призвело до того, що деякі жанри (звіт, інтерв'ю, репортаж) атрибутовуються не лише як інформаційні та аналітичні. Крім того, переоцінено жанрові цінності: деякі жанри (наприклад, нарис) зникають з газетних шпальт та поступаються іншим» [8].

Сьогодні «Вільне слово» є одним із передових регіональних видань Рівненщини, що готує цікаві новини з життя регіону, України, світу. В часописі функціонує більше десятка постійних рубрик: «Актуально», «З перших уст», «На часі», «Україна і світ», «Офіційно», «Знай наших», «З редакційної пошти», «Життя як воно є», «Кримінальна хроніка», «Ноу-хау» тощо. Газета висвітлює суперечливі питання суспільного буття, залучаючи місцевого читача до пошуку відповідей на них. Система рубрик та її тематика є досить строкатими, але це підтверджує думку про те, що газета охоплює інтереси широкої аудиторії, прагне всебічно підійти до висвітлення проблем регіону.

Висновки. Дослідження особливостей функціонування часопису «Вільне слово» у різні історичні етапи дало можливість виявити, яким чином суспільно-політичні процеси впливають на діяльність регіональної періодики. Газета в період СРСР була типовим місцевим друківаним органом комуністичної партії, зі своєю назвою для тих часів – «Червоний прапор». Політичний курс радянської влади визначив тематико-жанрову структуру «Червоного прапора» на декілька десятиліть. Комуністичний устрій вимагав від газети виконувати функції пропагандиста

марксизму-ленінізму. Відповідно до суспільних реалій і завдань комунізму провідною тематикою видання було виховання трудящих у радянських традиціях. На сторінках газети домінуючими були теоретичні матеріали, консультації з окремих класичних творів марксизму-ленінізму, філософії, політичної економіки, по історії народів СРСР.

Жанрова палітра газети відповідала її тематиці. В газеті публікувалися замітки, кореспонденції, «сухі» звіти, які з максимальною точністю мали донести до читача виступи членів та постанови компартії. Критичні статті, нариси, фейлетони «висміювали» та критикували все те, що не відповідало догмам монопартійної системи. «Червоний прапор» залишався компартійним до зміни центрального керівництва в Україні. Однак суспільно-політичні процеси в Україні 1990-х років принесли зміни. Проголошення незалежності в Україні звільнило газету від комуністичного впливу. «Червоний прапор» став новим часописом із символічною назвою «Вільне слово». Зміни торкнулись і візуального аспекту. Із чотирьох сторінок формату А2 газета стала 12-сторінковим виданням формату А3, докорінно змінився дизайн, загалом часопис набув сучаснішого вигляду. Під впливом суспільно-політичних трансформацій відбувається зміна змісту газетних публікацій, розширення її жанрових меж та тематики. Газета починає висвітлювати суперечливі питання суспільного буття. «Вільне слово» стає інформаційно-розважальним та суспільно-політичним тижневиком, який вчасно інформує краян про найважливіше в регіоні та поза його межами. Нині «Вільне слово» – видання із розвинутою багатоманітною тематично-жанровою структурою, що забезпечує оптимальне функціонування видання.

1. Дяченко М. Особливості жанрової палітри у місцевій молодіжній пресі 60–90-х років ХХ століття [Електронний ресурс] / М. Дяченко. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/psling_2008_1_15.pdf. – Назва з екрану. – Дата звернення: 29.11.15

2. Каневська В. Ствердження ідеї Незалежності України в дискурсах елітарного й масового рівня обласної газети «Вільне слово» в 1990-1991 роках [Електронний ресурс] / В. Каневська. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/drsk_2013_3-4_17.pdf. – Дата звернення: 20.11.15

3. Карпенко В. О. Інформаційна політика та безпека : підручн. / В. О. Карпенко. – Київ : Нора-Друк, 2006. – 320 с.

4. Кузнякова Т. Генеза періодичної друкованої преси в Україні [Електронний ресурс] / Т. Кузнякова. – Режим доступу : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apdy_2011_2_34.pdf. – Дата звернення: 29.11.15

5. Кулик В. Тематична і жанрова структура українського газетного дискурсу [Електронний ресурс] / В. Кулик. – Режим доступу : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/71130/10Kulyk.pdf?sequence=1>. – Дата доступу: 08.11.15

6. Леонова Л. До 70-річчя створення газети «Червоний прапор» [Електронний ресурс] / Л. Леонова. – Режим доступу : <http://www.archiv.rv.ua/index.php/arkhivy-u-zmi/publikatsii-v-presi>. – Назва з екрану. – Дата доступу: 14.07.15

7. Москаленко А. З. Теорія журналістики : підручник / А. З. Москаленко. – Київ : Експрес-об'ява, 1998. – 335 с.

8. Максимчук О. Л. Жанрова палітра друкованих ЗМІ у вітчизняних розвідках [Електронний ресурс] / О. Л. Максимчук. – Режим доступу : <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/6988>. – Дата доступу: 20.10.15

9. Тертычный А. А. Трансформация жанровой структуры современной периодической печати / А. Тертычный // Вестник Московского университета: Сер. 10: Журналистика. – 2002. – № 2. – С. 54–63.

10. Фіть Л. Тема матеріалу в структурі газети [Електронний ресурс] / Л. Фіть. – Режим доступу : <http://journalib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1030>. – Дата доступу: 10.11.15

UDC 070.1.82–(477.81)«1940–2015»

Features of genre-thematic structure of the press of the Rivne region in the period of 1940–2015**Potapova Antonina**, PhD student,

Private higher educational institution «International Economics and Humanities University named after Stepan Dem'yanchuka» S. Demianchuka St., 4, Rivne, 33027, Ukraine, e-mail: potapovat1989@ukr.net.

In the article the thematic features of genres of the regional press on materials of the Rivne soviet newspaper «The Red Flag», which was transformed in regional edition «The Free word» from 90-th of the XX century, are investigated. Considerable attention is given to the study of functional properties and tasks of the newspaper during the given time period. The substantial transformations of this newspaper under the influence of social and political processes in the different historical periods are studied. The comparative analysis of themes and genre of the newspaper's structure in the historical, typological and functional aspects in the Soviet time (1939–1990), and in the days of independent Ukraine (1991–2005) is given.

Key words: genre and thematic structure of publication, regional newspaper, Soviet press, modern regional periodicals.

Особенности жанрово-тематической структуры прессы Ровенского региона 1940–2015 гг.**Потапова Антонина**

В статье исследуются тематические особенности и разновидности жанров региональной прессы на материалах ровенской советской газеты «Червоный прапор», с 90-х годов XX в. трансформировалась в областное издание «Вільне слово». Значительное внимание уделено изучению функциональных свойств и задач газеты, стоящих перед ней на протяжении данного периода. Изучены существенные трансформации, происшедшие с изданием под воздействием общественно-политических процессов в разные исторические этапы. Осуществлен сравнительный анализ тематико-жанровой структуры газеты в историко-типологическом и функциональном аспектах: в советское время (1939–1990 гг.) и независимой Украины (1991–2015 гг.).

Ключевые слова: жанрово-тематическая структура издания, региональная пресса, советские газеты, современные региональные периодические издания.

1. *Dyachenko M.* Features of the genre palette in the local youth press in the 60-90 years of the XXth century [Electronic resource] / M. Dyachenko. – Reference : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/psling_2008_1_15.pdf. – The name is from a screen. – Accessed: 29.11.15

2. *Kanevska V.* Statement of the idea of the Independence of Ukraine in the discourse of elite and mass in the Rivne regional newspaper “Free Word” in 1990-1991 [Electronic resource] / V. Kanevska. – Reference : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/drsk_2013_3-4_17.pdf. – Accessed: 20.11.15

3. *Karpenko V. O.* Informative politics and safety: textbook / V. O. Karpenko. – Kyiv : Nora-Druk, 2006. – 320 p.

4. *Kuznyakova T.* Genesis of the periodic printed press in Ukraine [Electronic resource] / T. Kuznyakova. – Reference : http://nbuv.gov.ua/j-pdf/apdy_2011_2_34.pdf. – Accessed: 29.11.15

5. *Kulyk V.* Thematic and genre structure of Ukrainian newspaper discourse [Electronic resource] / V. Kulyk. – Reference : <http://dspace.nbuv.gov.ua/bitstream/handle/123456789/71130/10Kulyk.pdf?sequence=1>. – The name is from a screen. – Accessed: 08.11.15

6. *Leonova L.* The 70th anniversary of the newspaper «Red Flag» [Electronic resource] / L. Leonova. – Reference : <http://www.archiv.rv.ua/index.php/arkhivy-u-zmi/publikatsii-v-presi>. – The name is taken from a screen. – Accessed: 14.07.15

7. *Moskalenko A. Z.* Theory of journalism: textbook / A. Z. Moskalenko. – Kyiv : Express-obyava, 1998. – 335 p.

8. *Maksimchuk A.* Genre palette of print media in the native researches [Electronic resource] / A. Maksimchuk. – Reference: <http://eprints.zu.edu.ua/id/eprint/6988>. – Accessed: 20.10.15

9. *Tertychnyi A.* The transformation of the structure of the modern genre of periodicals / A. Tertychnyi // Vestnik Moskovskogo universiteta: Ser. 10: Zhurnalistika. 2002. – Vyp. 2. – P. 54–63.

10. *Fit L.* Subject material in the structure of the newspaper [Electronic resource] / L. Fit. – Reference: <http://journlib.univ.kiev.ua/index.php?act=article&article=1030>. – Accessed: 10.11.15

Стаття надійшла до редакції: 11.11.2015